

کمبود منابع ارزی و تأخیر در تخصیص ارز، عامل اصلی رسوب کالا در گمرکات کشور

جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش استان، با محوریت بررسی مشکلات رسوب کالا در گمرکات کشور به دلیل عدم تخصیص ارز، با حضور نمایندگان از بخش دولتی و خصوصی در محل اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، شلاله طاهری، سرپرست دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی، در این نشست با اشاره به دغدغه فعالان اقتصادی در سال های اخیر اظهار کرد: چالش تأخیر در فرآیند تأمین و تخصیص ارز، یکی از مهم ترین عوامل افزایش رسوب کالا در گمرکات کشور است. وی گفت: اگرچه گمرک جمهوری اسلامی ایران تلاش کرده است فرآیندهای تجاری را تسهیل کند و واردکنندگان نیز بر اساس اصول گمرکی اقدام کرده اند، اما تعدد مقررات در حوزه تجارت و ارز و تغییرات مکرر آن ها موجب شده بانک مرکزی و سایر دستگاه ها به صورت گسترده در مقررات گذاری حوزه تجارت مداخله کنند. طاهری تصریح کرد: اصلی ترین مشکل موجود که مورد اعتراض واردکنندگان نیز قرار دارد، کمبود منابع ارزی و دشواری در تأمین و تخصیص ارز برای واردات است که پیامدهای متعددی برای تجارت کشور به دنبال داشته است.

۹۰ درصد مشکلات گمرکی کشور خارج از چارچوب مقررات گمرک است

رضا کامی، رئیس انجمن کارگزاران گمرکی آذربایجان شرقی اظهار کرد: 90 درصد مشکلات گمرکی کشور خارج از چارچوب مقررات گمرک است. وی با تأکید بر ضرورت آزادسازی تجارت و سیاست های ارزی گفت: دولت باید اجازه دهد بخش خصوصی ارز مورد نیاز خود را به صورت مستقل تأمین کند. کامی یکی از نواقص اصلی در فرآیند کارشناسی گمرک را عدم توازن در شناسایی طرفین دانست و خواستار اصلاح این سازوکار شد.

مجوز ترخیص ۹۰ درصدی به تمامی تعرفه ها تعمیم یابد

محمد امیرمیران، عضو هیئت مدیره انجمن کارگزاران گمرکی استان با تأکید بر ضرورت آزادسازی ارز اعلام کرد: کمبود و تأخیر در تخصیص ارز باعث رسوب طولانی مدت کالاها در گمرک، حتی تا 4 ماه، و متروکه شدن آن ها می شود.

وی پیشنهاد کرد مجوز ترخیص ۹۰ درصدی به تمامی تعرفه ها تعمیم یابد و پیگیری این موضوع از طریق شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی انجام شود. امیرمیران پیشنهاد کرد: گمرک با ایجاد گزینه «در جریان ارزیابی» در سامانه، امکان پیگیری کامل اظهارنامه ها تا مرحله اخذ کد ساتا را فراهم کند. همچنین مشکلات اختلال سامانه جامع تجارت با گمرک که باعث تأخیر در تمدید پروانه کارگزاران می شود، باید پیگیری و رفع شود.

کالاهای بدون ارز دولتی می توانند سریع تر ترخیص شوند

جواد بحری پور، معاون ارزی امور شعب بانک ملی اعلام کرد: واگذاری کوتاه ژ پس از چند ماه توقف، مجدداً آزاد شده و دستورالعمل مربوطه در حال اصلاح است، هرچند برخی ابهامات هنوز باقی است.

وی تأکید کرد که در فرآیند واردات نیازی به نقش بانک ها نیست و بهتر است امکان واردات کالاها با منابع شخصی وجود داشته باشد. بحری پور افزود: مشکل صدور کد ساتا ناشی از عدم تکمیل مراحل پیش نیاز در سامانه است و نه بانک عامل؛ بنابراین، اگر این امکان فراهم شود تا افرادی که ارز دولتی نمی خواهند، بتوانند درخواست خود را به حالت «بدون انتقال ارز» تغییر داده و کد ثبت آماری دریافت کنند، فرآیندها تسریع می شود. وی همچنین خاطرنشان کرد: بانک مرکزی صرفاً وظیفه نظارت بر تراز پرداخت ها دارد و تأخیرهای چندماهه در واردات مواد اولیه، با وجود اولویت بندی کالاها توسط وزارت صمت، توجیه منطقی ندارد. با تحویل اسناد و اعلام منشأ ارز، صدور کد ساتا به صورت فوری امکان پذیر است و هیچ منع قانونی برای آن وجود ندارد.

رسوب کالا با دستورالعمل مشترک و نظارت دقیق کاهش می یابد

ناصر امامی فرد، مشاور حقوقی اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به مشکلات تخصیص ارز در فرآیند ترخیص کالا گفت: نبود سامانه ها و دستورالعمل های مشترک میان وزارت صمت، بانک مرکزی و گمرک، مشکل را تشدید کرده است. امامی فرد پیشنهاد تنظیم دستورالعمل مشترک برای تحویل کالا در صورت تأخیر تخصیص ارز، حتی با وثیقه یا ضمانت نامه بانکی، اخذ دستور موقت از دیوان عدالت اداری برای الزام بانک ها به تعیین بازه زمانی مشخص برای تخصیص ارز و ایجاد دسترسی وزارت صمت به سامانه های گمرک و بانک مرکزی برای نظارت بر فرآیند ارز را مطرح کرد و افزود: اجرای این اقدامات می تواند رسوب کالا را کاهش داده، واردات مواد اولیه را تسهیل و شفافیت و هماهنگی میان نهادهای ذی ربط را افزایش دهد.

اختلاف نرخ ارز با فعال سازی «بهینه ارزی» کاهش می یابد

مهدی خدادادی، دبیر انجمن اپکس استان آذربایجان شرقی، با اشاره به مشکلات فرآیند ترخیص کالا گفت: برخی کالاها قابلیت بهره مندی از مجوز ترخیص ۹۰ درصدی را ندارند و تأخیر در ترخیص، هزینه های سنگین روزانه مانند اجاره کانتینر (حدود ۲۰ دلار) برای فعالان اقتصادی ایجاد می کند. وی تأکید کرد: مسئله اصلی «بهینه ارزی» است و خواستار آن شد که فعالان اقتصادی بتوانند واردات را در مقابل صادرات خود انجام دهند، بدون نیاز به درخواست مستقیم ارز از دولت.

خدادادی افزود: تجربه دوران جنگ ۱۲ روزه نشان داد این روش بدون مشکل عملیاتی شد و فعال سازی مجدد آن می تواند اختلاف نرخ ارز را کاهش داده و ثبات بازار را افزایش دهد.

بلوکه شدن کالا به دلیل ارز فاقد مبناست

باباپور، نماینده حوزه نظارت گمرک استان آذربایجان شرقی با اشاره به پیگیری موضوع ترخیص کالا بدون لحاظ کد ساتا گفت: تلاش ها برای ادامه این روند با اخذ مجوز گمرک انجام شد، اما واحد حقوقی گمرک به دلیل فقدان مبنای قانونی درخواست را رد کرد.

وی پیشنهاد تفویض اختیار به استان ها برای تمدید مواد ۵۰ و ۵۱ قانون گمرک و تعیین ارزش پایه صادراتی، به ویژه برای کالاهای تخصصی هر استان و تفویض اختیار صدور مجوز ترخیص ۹۰ درصدی به ادارات صمت و گمرکات استان را مطرح کرد.

باباپور تأکید کرد: در قانون امور گمرکی، تخصیص ارز به عنوان عامل رسوب کالا شناخته نمی شود و تعهد بانک مرکزی به صاحب کالا است، نه برعکس؛ بنابراین بلوکه شدن کالا به دلیل ارز فاقد مبناست.

وی افزود: اطلاع رسانی مشکلات به گمرک امکان پیگیری و حل آن ها را فراهم می کند.